

STŘEDOČESKÁ
VĚDECKÁ
KNIHOVNA
V KLADNĚ

Středočeská vědecká knihovna v Kladně ■ příspěvková organizace

VÝROČNÍ ZPRÁVA ZA ROK 2015

Hlavní události roku 2015

- Realizovali jsme velkou čtenářskou anketu, které se zúčastnilo na 700 respondentů. Výsledky ankety nám pomohly zlepšit dosavadní služby a v mnohých požadavcích vyjít vstříc našim uživatelům.
- V říjnu jsme uvedli do provozu nové digitalizační pracoviště, určené k digitalizaci dokumentů nejen z našeho knihovního fondu, ale také z fondů a sbírek dalších příspěvkových organizací Středočeského kraje, případně i dalších zajímavých, kulturně hodnotných regionálních titulů, které jsou ve vlastnictví jiných subjektů. Vybavení bylo pořízeno v rámci projektu *Krajské služby eGovernmentu Středočeského kraje*.
- V závěru roku byl usnesením Rady kraje č. 064-33/2015/RK schválen projektový záměr *Centrální depozitář – zajištění efektivní ochrany, správy a zpřístupnění knihovního fondu SVK v Kladně, p. o.* Jeho cílem je vybudovat v následujících letech v blízkosti knihovny depozitář, který by zajistil kvalitní a dlouhodobé uložení knihovního fondu.
- Ve spolupráci s kolegy z Wojewódzke Biblioteki Publicznej v Opole jsme v Malé galerii knihovny uskutečnili výstavu s názvem *Polští laureáti Nobelovy ceny za literaturu*.

Zajímavosti

- Nejvíce půjčovaným titulem roku 2015 se stala *Analfabetka, která uměla počítat* švédského spisovatele Jonase Jonassona.
- 178 titulů, přesně tolik si za rok 2015 vypůjčil čtenář s nejvyšším počtem výpůjček.
- V souvislosti s pronájmem nových skladových prostor jsme přestěhovali více než 120 000 knih a více než 2 000 svazků deníků a novin, což na váhu představovalo celkem 39,4 tun.
- Do fondu jsme pro vás nakoupili dokumenty za téměř 2,8 mil. Kč.
- Průměrná cena knih pořízených do fondu činila 300 Kč.

- V rámci rozvozu knih do malých knihoven a metodické práce našich knihovníků bylo v kladenském regionu ujetu 9 845 km.
- Měsíčník pro odbornou knihovnickou veřejnost *Čtenář*, vydávaný naší knihovnou, vstoupil již do 67. ročníku.

Nejvíce půjčované tituly odborné literatury roku 2015

Nejvíce půjčované tituly beletrie roku 2015

Co nového jsme nabídli našim uživatelům

Naše uživatele čekalo v roce 2015 několik novinek. Některé z nich vzešly z výsledků čtenářské ankety, jejímž cílem bylo zmapovat využívání aktuálně nabízených služeb, zjistit spokojenost uživatelů a jejich požadavky. V reakci na názory čtenářů jsme zrušili povinnost odkládat svrchní oděvy a batohy v šatně – ta je nadále v provozu, měla by ale sloužit spíše pohodlí návštěvníků. S ohledem na požadavek mít alespoň jednou týdně otevřeno dříve než od 9 hodin byla upravena otevírací doba v úterý na 8 až 18 hodin. Snažili jsme se také vyjít vstříc přání čtenářů mít více míst pro posezení s knihou a uvolněné studium a v samém závěru roku jsme s přispěním rozvojových projektů Středočeského kraje pořídili nové vybavení do „malé studovny“.

Od 1. října byl zvýšen počet možných výpůjček (nyní až 30 dokumentů současně, z toho 10 zvukových nebo zvukově obrazových a 20 ostatních). V případě e-knih jsme počet výpůjček změnili ze dvou na tři. Výpůjční doba zvukových dokumentů byla zvýšena na třicet dnů a lhůta držení rezervovaného dokumentu byla sjednocena na deset dnů od data návratu dokumentu. Nově byl zaveden poplatek 10 Kč za rezervaci CD a poplatek za ztrátu čtenářského průkazu byl snížen ze 100 Kč na 20 Kč.

V místnosti pro veřejný internet byly vyměněny zastaralé osobní počítače za sedm nových, s výrazně vyšším výkonem. Řada změn proběhla také v knihovním systému ARL. V roce 2015 byly do elektronického katalogu začleněny informace o novinkách v knihovním fondu. Uživatelé je sice nemají už k dispozici na webové stránce knihovny, ale tím, že se staly součástí on-line katalogu, je možné s nimi více pracovat – například vybrat záznamy novinek jako zdroj a vyhledávat v nich podle nejrůznějších kritérií. Studenti, autoři odborných publikací a další uživatelé on-line katalogu mohou využít novou funkci, pomocí které lze u zobrazených záznamů vytvářet různé druhy citací.

Byly připraveny lekce informačního vzdělávání pro základní a střední školy s novým obsahem, pojetím výuky a zapojením moderních metod práce. Probíhaly převážně interaktivní formou.

Od prosince je uživatelům nabízen ke koupi dárkový poukaz na úhradu registračního poplatku či dalších plateb ve výši podle jejich požadavku. V prostoru registrace si návštěvníci knihovny mohli zakoupit některé publikace místních autorů. Za rok 2015 jsme prodali 73 výtisků.

Poté, co se úspěšně rozběhlo půjčování elektronických knih z produkce společnosti eReading, zahájili jsme jednání o poskytování obdobné služby s firmou Flexibooks. Nabídka výpůjček e-knih z portálu Flexibooks bude zahájena v roce 2016.

Knihovnické a informační služby v číslech

Využívání knihovních a informačních služeb	
Ukazatel	Stav k 31. 12. 2015
Počet registrovaných uživatelů	4 369
z toho: z Kladna (město)	2 072
ze Středočeského kraje (mimo Kladno)	1 630
ostatní	667
z toho: do 15 let	68
studenti středních a vyšších odborných škol	512
studenti vysokých škol	722
důchodci	464
ostatní	2 603
Počet návštěvníků	136 201
z toho: půjčovna literatury a hudební oddělení	121 539
studovna	4 903
informační služby a registrace	4 003
internet	3 758
vzdělávací akce	1 020
kulturní akce	978
Počet výpůjček	265 913
z toho: absenčních	252 803
prezenčních	12 719
e-knih	391
Počet rezervací	17 096
z toho: realizované	12 567
Meziknihovní výpůjční služby	31 187
z toho: jiným knihovnám	31 103
z jiných knihoven	84
Poskytnuté informace	4 698
Počet ústně poskytnutých informací	3 099
Počet písemně zpracovaných informací	621
z toho: řešerší	54

Knihovní fond

Knihovní fond Středočeské vědecké knihovny v Kladně				
Druh dokumentu	Stav 2014	Přírůstek	Úbytek	Stav 2015
Knihy	560917	12018	11176	561759
Mapy	7547	75	1	7621
Normy	27669	3	1	27671
Deskové hry 3D	15	6	0	21
Hudebniny	7966	80	0	8046
Gramofon. desky	2602	0	0	2602
CD	15637	795	0	16432
Kazety	3943	0	0	3943
Zvukové knihy (MP3+kazety)	3659	531	0	4190
Video+DVD video	734	1	0	735
Elektronický zdroj+DVD-ROM	928	38	0	966
Grafika	1	0	0	1
El. čtečky	2	0	0	2
Celkem speciální	63156	1454	1	64609
Neperiodické dokumenty celkem	631620	13547	11178	633989
Periodika (noviny, časopisy)	50344	11246	0	61590
Knihovní fond celkem	681964	24793	11178	695579

Na nákup dokumentů byla z rozpočtu knihovny použita částka 2 770 tis. Kč. Kromě toho byl knihovní fond doplňován povinnými výtisky knih vydaných ve Středočeském kraji a časopisů z celé České republiky, příležitostně také dary.

Od května 2015 bylo podobně jako v jiných českých knihovnách zahájeno zpracování katalogizačních záznamů podle nových pravidel RDA. Dodržování jednotných katalogizačních pravidel má význam hlavně z důvodu výměny záznamů mezi knihovnami a přispívání do Souborného katalogu ČR – v roce 2015 jsme do tohoto katalogu spravovaného Národní knihovnou přispěli 9 969 záznamy neperiodických publikací a dalšími 316 záznamy periodik.

Regionální bibliografie a faktografie

Oddělení regionální bibliografie zpracovává článkovou bibliografii Středočeského kraje (celkem bylo pro tuto potřebu excerpováno 255 titulů časopisů a novin, z toho 18 titulů odborných periodik s celostátní působností), databázi regionálních osobností, památek a místopisných zajímavostí a soubornou databázi knih s regionálním obsahem. Všechny tyto informační zdroje jsou volně dostupné na internetu jako součást elektronického katalogu knihovny. Nabízíme je všem zájemcům o informace o Středočeském kraji.

Publikace regionálních autorů, které si u nás můžete nejen vypůjčit, ale i koupit

Péče o fond knihovny

Rok 2015 proběhl ve znamení stěhovacích prací, které probíhaly za plného provozu knihovny. Se stěhováním dokumentů nám pomohla firma Bláha, jež poskytla nákladní automobil, řidiče a závozníka.

V roce 2015 bylo vyřazeno celkem 11 178 knihovních jednotek, z toho 5 099 poškozených, 73 uhrazených a nahrazených ztrát a 5 951 multiplikátů, které byly nabídnuty jiným knihovnám.

Opravy v knihařské dílně

Ambulantní opravy knih		Výroba desek na noviny a časopisy	
Vazba	Počet dokumentů	Desky	Počet desek
pevná celoplátěná	210	karton 0,2 bez hřbetu	4770
brožovaná	265	karton 0,3 (velký formát) se hřbetem	152
CELKEM	475	CELKEM	4922

Kulturní akce v knihovně

V uplynulém roce se knihovna tradičně zapojila do akcí jako Březen – měsíc čtenářů, Týden knihoven, Den Středočeského kraje, který v knihovně slavil již svůj 10. ročník, tentokrát s podtitulem Knihovna filmová. Nadále jsme pořádali běžné akce jako přednášky, besedy, autorská čtení a výstavy.

Nejvyšší účast zaznamenaly tyto akce:

- Den Středočeského kraje / 330 návštěvníků
- Autorské vyprávění Vlastimila Vondrušky / 120 účastníků
- Vánoční koncert sboru Gaudium / 102 účastníků

Úspěšná byla vernisáž výstavy literárního historika Aleše Zacha *Kniha v české nakladatelské reklamě*, kterou navštívilo 50 účastníků. Za pozornost stála i vernisáž akademického malíře Ivana Komárka *Kreslené knihy* a vernisáž *Knihy ilustrované Kamilem Lhotákem*, při níž nás poctil svou účastí ilustrátorův syn Kamil Lhoták ml. Knihovna se podílela na celorepublikových oslavách významného výročí 250 let od narození hudebního skladatele Jakuba Jana Ryby, a to výstavou věnovanou umělcovu životu a dílu a přednáškou hudební pedagožky a publicistky Mgr. Ivany Hoyerové, která během ní mimo jiné představila svou zbrusu novou publikaci o Rybovi. Při autorských čteních se kromě Vlastimila Vondrušky představili také Marek Šindelka, Karel Sýs a Eva Frantinová nebo kladenská spisovatelka a historička Zora Dvořáková.

Dobročinné akce

V měsíci březnu a červnu jsme podpořili jako již tradičně Dětský domov Ledce prodejem jejich ručně zhotovených výrobků.

V září jsme se podíleli na Sběrce pro Světlušku, kde jsme díky návštěvníkům naší knihovny vybrali celkem 708 Kč.

Den Středočeského kraje 2015. Ředitel knihovny Jiří Mika a radní pro oblast kultury a památkové péče Zdeněk Štefek s paní učitelkou Cibulkovou z Dětského domova Ledce

Autorské vyprávění Vlastimila Vondrušky

Přehled kulturních akcí pro veřejnost

Přednášky, autorská čtení, besedy, koncerty

Datum	Akce
5. 2.	Komentovaná prohlídka Aleše Zacha – Kniha v nakladatelské reklamě
11. 2.	Přednáška Ireny Veverkové Architekt Rudolf Černý a Kladno
25. 3.	Autorské čtení Marka Šindelky
7. 4.	Beseda s K. Sýsem a E. Frantinovou: Čtou lidé ještě poezii?
8. 4.	Jarní koncert sboru Gaudium
20. 5.	Ombudsmanka: Péče o stárnoucí rodiče
10. 6.	Autorské čtení Jiřího Hájíčka
16. 9.	Zora Dvořáková: Příběhy mých knih (beseda s autorkou)
14. 10.	Beseda se spisovatelem Vlastimilem Vondruškou
5. 11.	Ivana Hoyerová: Jakub Jan Ryba
11. 11.	Hudebně poetický večer s Janem Paulíkem a Václavem Fikrlem
9. 12.	Patrik Kotrba: Ze srdce Evropy do Santiaga de Compostela
16. 12.	Vánoční koncert sboru Gaudium

Výstavy v Malé galerii knihovny a v prostorách knihovny

Datum	Název výstavy	Vystavovatel
do 6. 1.	Vánoční svátky o století zpátky	Lenka Urbanová
8. 1.–17. 2.	Kniha v české nakladatelské reklamě	Aleš Zach
19. 2.–31. 3.	Z tvorby řezbáře Ladislava Zíky	Ladislav Zíka
30. 3.–31. 3.	Velikonoční prodej výrobků DD Ledce	Dětský domov Ledce
30. 3.–3. 4.	Velikonoční prodejní výstava	Spolek uměleckých řemesel
2. 4.–12. 5.	Kreslené knihy Ivana Komárka	Ivan Komárek
14. 5.–23. 6.	Polští laureáti Nobelovy ceny za literaturu	Wojewódzka Biblioteka Publiczna Opole
4. 6.–5. 6.	Prodejní výstava DD Ledce	Dětský domov Ledce
25. 6.–25. 8.	Slunce mezi mraky aneb Vlídna setkání s pohádkou	Marcela Alfonso
27. 8.–6. 10.	Knihy ilustrované Kamilem Lhotákem	Společnost přátel Kamila Lhotáka
8. 10.–16. 11.	Jakub Jan Ryba	SVK v Kladně ve spolupráci s Podbrdským muzeem
19. 11.–5. 1.	Řemesla stále živa	Vzdělávací spolek uměleckých řemesel Praha
7. 12.–18. 12.	Vánoční prodejní výstava	Mistři lidové tvorby
14. 12.	Charitativní prodejní výstava	Dětský domov Ledce

Krajské knihovnické centrum SVK v Kladně

Na výkonu regionálních funkcí, které zahrnují metodickou pomoc, vzdělávání a poskytování knih z výměnného fondu menším knihovnám ve Středočeském kraji, se spolu s Krajským knihovnickým centrem podílely 4 pověřené knihovny – Městská knihovna Benešov, Městská knihovna Kutná Hora, Knihovna města Mladá Boleslav a Knihovna Jana Drdy Příbram. Na tuto činnost byla z rozpočtu Středočeského kraje poskytnuta dotace ve výši 10, 2 mil. Kč.

Výměnný fond Středočeského kraje				
Region	Stav 2014	Přírůstek	Úbytek	Stav 2015
Benešov	28 081	1 710	18	29 773
Kladno	45 530	3 496	14	49 012
Kutná Hora	45 309	3 170	2 126	46 353
Mladá Boleslav	40 509	2 227	259	42 477
Příbram	33 422	2 425	636	35 211
Celkem	192 851	13 028	3 053	202 826

Během roku se pro knihovníky ze Středočeského kraje uskutečnilo 26 přednášek a seminářů, mezi nimi například přednášky o současné české literatuře, o literatuře pro děti a mládež, o literatuře francouzské nebo vietnamské. Proběhlo 16 různých kurzů z oblasti počítačových dovedností a znalostí a uskutečnil se kurz knihovnického minima.

V říjnu byly vyhlášeny výsledky již čtvrtého ročníku soutěže o nejlepší knihovníky z neprofesionálních knihoven **Středočeský Kramerius**. Oceněné byly Lucie Vrtalová z Obecní knihovny Chocerady, Pavla Staňková z Obecní knihovny Mutějovice, Dagmar Strbíková z Místní knihovny Miskovice, Hana Jandovská z Knihovny Zdiby a Ivana Dvořáková z Obecní knihovny v Dublovicích.

Vyhlášení cen Středočeský Kramerius 2015

Metodická práce v kladenském regionu

Rok 2015 byl pro metodickou a konzultační činnost velice příznivý. Do knihoven regionu nastoupilo 23 nových knihovnic a v řadě knihoven se zkvalitnila úroveň poskytovaných služeb.

Knihovnice i zastupitelé obcí byli osobně seznamováni s knihovnickou problematikou a se službami nabízenými v rámci výkonu regionálních funkcí. Pro tuto potřebu byl zpracován motivační materiál, který obsahuje veškeré důležité odkazy na knihovnické servery, webové stránky, fotografie zrekonstruovaných knihoven v regionu a další informace.

Do knihoven bylo dodáno 991 souborů s 54 553 svazky z výměnného fondu. Soubory jsou připravovány „na míru“ podle požadavků knihovníků a na základě přání čtenářů. Uskutečnila se setkání knihovníků z oblasti Berounska a Rakovnicka v Městské knihovně Beroun a z regionů Praha-západ, Kladensko a Slánsko v Krajském knihovnickém centru v Kladně.

Pozitivní je, že se otevírá prostor pro koncepční metodickou činnost. Očekávaným výsledkem by měla být modernizace potenciálního počtu knihoven dle současných trendů. Nadále bojujeme s nezájmem některých zastupitelů, absencí webové prezentace knihoven, IT negramotností či nulovými investicemi do modernizace a automatizace knihoven.

Finance a hospodaření

Zřizovatelem Středočeské vědecké knihovny v Kladně, příspěvkové organizace, je Středočeský kraj. Příspěvek na provoz pro rok 2015 byl zřizovatelem schválen ve výši 27 500 tis. Kč, z toho závazné ukazatele činily:

- mzdové náklady 14 950 tis. Kč
- odpisový plán 1 564 tis. Kč

V průběhu roku byly závazné ukazatele navýšeny o dotace od zřizovatele a Ministerstva kultury ČR a dosáhly těchto částek:

- příspěvek na provoz 34 570 tis. Kč
- mzdové náklady 17 481 tis. Kč
- odpisový plán 1 564 tis. Kč

Mezi nejvyšší položku, která byla čerpána z rozpočtu, patřily tradičně mzdové náklady, které činily více než polovinu celkových nákladů. Průměrný plat dosáhl 21 800 Kč. Průměrný přepočtený počet zaměstnanců byl 64. Průměrný fyzický počet zaměstnanců byl 70.

Granty, dotace a dary

Ministerstvo kultury ČR		
VISK 2	Vzdělávání pracovníků knihoven Středočeského kraje v oblasti ICT	32 tis. Kč
VISK 3	Moderní internetové centrum ve SVK	62 tis. Kč
VISK 7	Digitalizované dokumenty na jednom místě	36 tis. Kč
VISK 9	Doplňování vybraných záznamů článků do báze ANL	38 tis. Kč
K 21	Příspěvek na nákup zvukových knih pro nevidomé a slabozraké	12 tis. Kč
K 21	Příspěvek na vydávání časopisu Čtenář: měsíčník pro knihovny	250 tis. Kč
Středočeský kraj		
Rozvojové projekty	Zprovoznění digitalizačního pracoviště	87 tis. Kč
Rozvojové projekty	Nákup nábytku do malé studovny	69 tis. Kč
Kulturní komise Města Kladna		
	Kulturní akce v knihovně	10 tis. Kč
Dary věcné a finanční		
	Den Středočeského kraje	25 tis. Kč

Přehled nákladů a výnosů

Ukazatel	Skutečnost v tis. Kč k 31.12.2015
Náklady PO - účtová třída 5 celkem	37 249,00
Z toho:	
Spotřeba materiálu (číslo účtu 501, 558)	5 916,00
Spotřeba energie (číslo účtu 502)	1 217,00
Aktivace oběžného majetku (-507)	-21,00
Opravy a udržování (číslo účtu 511)	721,00
Cestovné (číslo účtu 512)	145,00
Náklady na reprezentaci (číslo účtu 513)	27,00
Ostatní služby (číslo účtu 518)	3 360,00
Mzdové náklady (číslo účtu 521)	17 481,00
V tom:	
Platy zaměstnanců	16 792,00
Ostatní osobní náklady	689,00
Zákonné sociální pojištění (číslo účtu 524)	5 777,00
Jiné zákonné pojištění (číslo účtu 525)	48,00
Zákonné sociální náklady (číslo účtu 527)	403,00
Daně a poplatky (součet účtů číslo 531, 532 a 538)	5,00
Jiné ostatní náklady (číslo účtu 549, 5xx)	95,00
Odpisy dlouhodobého majetku (číslo účtu 551)	1564,00
Náklady z dlouhodobého drobného majetku (558)	511,00

Výnosy z činnosti PO - účtová třída 6 celkem	37 249,00
Tržby z prodeje služeb (číslo účtu 602)	1 517,00
Čerpání fondů (číslo účtu 648)	20,00
Jiné ostatní výnosy (číslo účtu 649, 6xx)	1 095,00
Provozní dotace (číslo účtu 672) celkem	34 617,00
Hospodářský výsledek před zdaněním (ř.17-1)	0,00

Výroční zpráva za rok 2015

Z podkladů vedoucích odborů sestavili Petra Havelková a Jiří Mika

Fotografie archiv SVK v Kladně

**Středočeská vědecká knihovna v Kladně, příspěvková organizace
Kladno, 2016**